

Bruselj, 20. maj 2022
(OR. en)

9363/22

Medinstitucionalna zadeva:
2022/0160 (COD)

ENER 186
CLIMA 227
CONSOM 127
TRANS 307
AGRI 211
IND 188
ENV 462
COMPET 359
ECOFIN 463
RECH 261
CODEC 762
IA 78

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	19. maj 2022
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2022) 222 final
Zadeva:	Predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi Direktive (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, Direktive 2010/31/EU o energetske učinkovitosti stavb in Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2022) 222 final.

Priloga: COM(2022) 222 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 18.5.2022
COM(2022) 222 final

2022/0160 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Direktive (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, Direktive 2010/31/EU o energetske učinkovitosti stavb in Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti

(Besedilo velja za EGP)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Evropski zeleni dogovor je energijsko učinkovitost in energijo iz obnovljivih virov postavil v središče prehoda na čisto energijo. Zaradi trenutnih mednarodnih napetosti, ki jih je sprožila ruska invazija na Ukrajino, ter splošnega geopolitičnega okvira in zelo visokih cen energije se je povečala potreba po pospešitvi energijske učinkovitosti in uvajanju energije iz obnovljivih virov v Uniji s ciljem, da bi bil energetski sistem bolj neodvisen od tretjih držav. S pospešitvijo zelenega prehoda na energijo iz obnovljivih virov in večjo energijsko učinkovitostjo se bodo zmanjšale emisije, zmanjšala se bo odvisnost od uvoženih fosilnih goriv, evropski državljani in podjetja v vseh sektorjih gospodarstva pa bodo imeli na voljo energijo po dostopnih cenah.

Cilja Unije glede energijske učinkovitosti in energije iz obnovljivih virov bi morala odražati perečo potrebo po pospešitvi energijske učinkovitosti in uvajanja energije iz obnovljivih virov, zato bi ju bilo treba povečati. Ta revidirana cilja nadomeščata spremembo ciljev, predlaganih v predlogih za prenovitev Direktive 2012/27/EU o energetski učinkovitosti¹ in spremembo Direktive (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov², sprejetih 14. julija 2021.

Obenem je treba ob upoštevanju, da stavbe predstavljajo 40 % porabljene energije in 36 % neposrednih ali posrednih emisij toplogrednih plinov, povezanih z energijo, povečati nameščanje solarnih naprav na stavbah. To je eden najhitrejših načinov za obsežno uvajanje energije iz obnovljivih virov, zmanjšanje uporabe fosilnih goriv v stavbah ter pospešitev razogljičenja in elektrifikacije njihove porabe energije.

Poleg tega so bili dolgotrajni in zapleteni upravni postopki prepoznani kot ena ključnih ovir za naložbe v obnovljive vire energije in z njimi povezano infrastrukturo. V vmesnem poročilu študije RES Simplify, ki je bilo pripravljeno za Komisijo³ in objavljeno skupaj s tem predlogom, je bilo ugotovljeno, da upravna vprašanja in vprašanja v zvezi z omrežjem predstavljajo približno 46 % vseh ugotovljenih ovir, v prihodnosti pa se bo ta delež predvidoma še povečal. Pri nekaterih splošno razširjenih tehnologijah obnovljivih virov energije, kot sta vetrna energija in fotovoltaika, upravne ovire vse bolj postajajo pomembnejše od drugih vrst ovir. Z napredovanjem energijskega prehoda, ko tehnologije obnovljivih virov energije dosegajo zrelo fazo, projekti pa postajajo manj odvisni od shem podpore, postajajo upravne ovire izrazitejše.

Med najpogostejšimi ovirami, povezanimi z upravnimi postopki za projekte energije iz obnovljivih virov, ki so bile ugotovljene v študiji RES Simplify⁴, so birokratsko breme, nepregledni postopki, pomanjkanje pravne usklajenosti ter nepopoln in nejasen okvir in smernice, zaradi katerih pristojni organi različno razlagajo obstoječo zakonodajo.

¹ COM(2021) 558.

² COM(2021) 557.

³ Tehnična podpora razvoju in uvajanju politike obnovljivih virov energije – poenostavitev dovoljenj in upravnih postopkov za obrate v zvezi z energijo iz obnovljivih virov energije (v nadaljnjem besedilu: RES Simplify). <https://data.europa.eu/doi/10.2833/239077>.

⁴ V študiji RES Simplify so opredeljene in razvrščene različne vrste upravnih ovir, s katerimi se srečujejo projekti na področju energije iz obnovljivih virov. Vmesno poročilo študije RES Simplify, str. 14–16.

Druga glavna ovira za vzpostavitev obratov za energijo iz obnovljivih virov so nasprotujoči si interesi glede javnih dobrin. To še posebej velja za vetrno energijo, geotermalno energijo in vodno energijo ter sončno fotovoltaiiko. Med njimi se najpomembnejši nanašajo na varstvo okolja (biotsko raznovrstnost in zaščito ogroženih vrst ter zaščito vodnih teles), druge rabe tal in vprašanja vojaške/protizračne obrambe.

Druge ovire, ki so bile ugotovljene v študiji, se nanašajo na pomanjkanje podpore s strani oblikovalcev politike ali dolgotrajno nasprotovanje javnih ali zasebnih institucij ali same javnosti.

Nazadnje je bilo ugotovljeno, da tudi težave v zvezi s priključki na omrežje in postopki obratovanja v številnih državah članicah resno vplivajo na uvajanje energije iz obnovljivih virov.

Komisija je 18. januarja 2022 objavila poziv k predložitvi dokazov in odprto javno posvetovanje, da bi od deležnikov zbrala povratne informacije o postopkih izdaje dovoljenj in postopkih za projekte na področju energije iz obnovljivih virov⁵. To javno posvetovanje je potekalo v okviru priprave Priporočila Komisije o postopkih izdaje dovoljenj in pogodbah o nakupu električne energije, ki je bilo sprejeto 18. maja, skupaj s tem predlogom. Rezultati tega javnega posvetovanja potrjujejo, da so upravne ovire ključno ozko grlo za pospešitev uvajanja energije iz obnovljivih virov (za dodatne podrobnosti glej oddelek 3 v nadaljevanju).

Zaradi teh ovir lahko pripravljalno obdobje za projekte na področju energije iz obnovljivih virov traja tudi do deset let. Osnovni pogoj za dejansko pospešitev projektov na področju energije iz obnovljivih virov je poenostavitev in skrajšanje izdajanja dovoljenj, kot je opredeljeno v sporočilu o načrtu REPower EU⁶. Namen predloga je dodatno poenostaviti in skrajšati upravne postopke izdaje dovoljenj, ki se uporabljajo za projekte na področju energije iz obnovljivih virov, in sicer usklajeno po vsej EU. To je potrebno za pospešitev uvajanja energije iz obnovljivih virov po vsej EU, da bi bili do leta 2030 doseženi ambiciozni podnebni in energijski cilji EU, do leta 2050 pa cilj podnebne nevtralnosti.

• **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Ta predlog spreminja obstoječo Direktivo (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov. Temelji na obstoječem okviru za racionalizacijo upravnih postopkov za projekte na področju energije iz obnovljivih virov, ki med drugim uvaja najdaljše trajanje postopka izdaje dovoljenj, ki se uporablja za obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. Vendar so zaradi trenutnih geopolitičnih razmer potrebni dodatni ukrepi za nadaljnje povečanje oskrbe z energijo iz obnovljivih virov v Uniji. Potrebni so zlasti okrepljeni ukrepi za pospešitev postopkov izdaje dovoljenj za nove obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ali za prilagoditev obstoječih obratov.

Poleg tega mora biti cilj Unije na področju energije iz obnovljivih virov ambicioznejši. V členu 1(2)(a) predloga za spremembo Direktive (EU) 2018/2001, sprejetega 14. julija 2021⁷, je bil ta cilj že zvišan z 32 % na 40 %. Vendar je glede na korenite spremembe tržnih pogojev za fosilna goriva, ki se uporabljajo pri električni energiji, ogrevanju in prevozu, tudi zaradi povišanih cen in potrebe, da EU postopno odpravi svojo odvisnost od uvoza energentov iz

⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13334-Renewable-energy-projects-permit-granting-processes-&-power-purchase-agreements_sl.

⁶ REPowerEU: skupni evropski ukrepi za cenovno dostopnejšo, zanesljivejšo in bolj trajnostno energijo, COM(2022) 108 final (v nadaljnjem besedilu: sporočilo o načrtu REPower EU).

⁷ COM(2021) 557.

Rusije, treba cilj glede obnovljivih virov energije za leto 2030 zvišati na 45 %, da bi ti lahko bolje prispevali k temu cilju in da bi bile cene energije konkurenčne.

Ta predlog spreminja tudi Direktivo 2010/31/EU o energetske učinkovitosti stavb. Temelji na obstoječem okviru o energijski učinkovitosti stavb in energiji iz obnovljivih virov. Uvaja obveznosti držav članic za spodbujanje uvajanja solarnih naprav na stavbah.

S členom 4(1) predloga za prenovitev direktive o energijski učinkovitosti, sprejetega 14. julija 2021, je bil cilj Unije glede energijske učinkovitosti za leto 2030 že zvišan na 9 % v primerjavi s projekcijami iz referenčnega scenarija iz leta 2020. Vendar je glede na visoke cene energije in korenito spremembo tržnih pogojev, ki vodijo v večjo stroškovno učinkovitost ukrepov za energijsko učinkovitost, ter potrebo Unije, da se reši svoje odvisnosti od uvoza fosilnih goriv in energije iz Rusije, treba cilj glede energijske učinkovitosti za leto 2030 še dodatno zvišati na 13 % za zagotovitev, da se ta cilj in cilji glede razogljičenja dosegajo hitro in stroškovno učinkovito. Predlog zato spreminja Direktivo 2012/27/EU o energetske učinkovitosti, da bi okrepil energijsko učinkovitost in zvišal cilj Unije glede energijske učinkovitosti za leto 2030.

Komisija bo sozakonodajalca obvestila, da:

- bi bilo treba člen 1(2)(a) predloga za spremembo Direktive (EU) 2018/2001, sprejetega v juliju, šteti za nadomeščenega s členom 1(2) tega predloga;
- bi bilo treba člen 2 tega predloga šteti za dodanega predlogu za prenovitev Direktive 2010/31/EU, predstavljenemu 15. decembra 2021⁸. Če bi bil torej sprejet, bi se to moralo odražati v prenovitvi navedene direktive;
- bi bilo treba za člen 3 tega predloga šteti, da nadomešča člen 4(1) predloga za prenovitev Direktive 2012/27/EU, predstavljenega 14. julija 2021. Če bi bil torej sprejet, bi se to moralo odražati v prenovitvi navedene direktive.

• **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlog je skladen s širšim sklopom pobud za povečanje energijske odpornosti Unije in pripravo na morebitne izredne razmere, predvsem s predlogi Komisije iz svežnja „Pripravljeni na 55“, zlasti z revizijo Direktive (EU) 2018/2001 ter prenovitvama direktiv 2010/31/EU in 2012/27/EU.

Ob nedavnih geopolitičnih dogodkih je Komisija marca 2022 objavila sporočilo o načrtu REPowerEU. Skladno s tem sporočilom je objavila priporočilo o pospešitvi postopkov izdaje dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov, skupaj s smernicami za pomoč državam članicam pri pospešitvi izdajanja dovoljenj za obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. Tako bodo države članice pridobile orodja, s katerimi bodo že začele skrajševati potreben čas za odobritev vlog za obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov in se tako lahko hitro odzvale na energijsko krizo, kakršne doslej še ni bilo in ki je nastala zaradi trenutnih geopolitičnih razmer. Hkrati Komisija predstavlja ta predlog za zagotovitev, da bi bili projekti hitreje in enostavneje odobreni po vsej Uniji. Priporočilo s pravnim predlogom bo nosilec projektov in vlagateljem zagotovilo večjo gotovost, države članice pa bi morale ob tem že ukrepati v smeri pospešitve postopkov izdaje dovoljenj v skladu s priporočilom. Poleg tega ima lahko hitro in učinkovito izvajanje priporočila ključno vlogo pri zagotavljanju, da države članice izpolnjujejo svoje nove obveznosti iz tega predloga.

⁸ COM(2021) 802.

Namen predloga je dodatno racionalizirati različne korake v postopkih izdaje dovoljenj, ki se uporabljajo za energijo iz obnovljivih virov, vključno s presojo morebitnih vplivov na okolje. Cilji okoljske politike in politike energije iz obnovljivih virov so tesno prepleteni, saj oboji služijo istemu splošnemu cilju, tj. blažitvi podnebnih sprememb. Predlog krepi vlogo, ki jo lahko imajo okoljske presoje načrtov ali programov, ki jih države članice izvajajo v skladu z Direktivo 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁹, pri hitrejšem uvajanju energije iz obnovljivih virov, zlasti za določitev namenskih območij za obnovljive vire energije. Predlog tudi zagotavlja poseben okvir za postopke izdaje dovoljenj za posamezne projekte na področju energije iz obnovljivih virov, locirane na namenskih območjih za obnovljive vire energije in zunaj njih. Tak okvir učinkovito združuje potrebo po hitri in enostavni odobritvi večine projektov, za katere ni verjetno, da bi povzročili tveganja za okolje, z visoko ravno varstva, ki se zagotavlja s strožjim nadzorom najbolj problematičnih projektov.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Predlog temelji na dveh pravnih podlagah:

– členu 194(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU)¹⁰, ki zagotavlja pravno podlago za predlaganje ukrepov za razvoj novih in obnovljivih oblik energije ter spodbujanje energijske učinkovitosti, kar sta cilja energetske politike Unije iz člena 194(1), točka (c), PDEU;

– členu 192(1) PDEU, ki zagotavlja pravno podlago za spremembo uporabe pravnega reda Unije na področju okolja.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Potreba po ukrepanju na ravni EU

Države članice ne morejo same doseči stroškovno učinkovitega, hitrega in obsežnega uvajanja trajnostne energije iz obnovljivih virov v skladu s ciljem evropskega zelenega dogovora in sporočila o načrtu REPowerEU. Potreben je pristop EU, da se zagotovijo prave spodbude za države članice z različnimi ravnmi ambicij, da bi usklajeno pospešile energijski prehod s tradicionalnega energetskega sistema, ki temelji na fosilnih gorivih, na bolj povezan in energijsko učinkovitejši energetski sistem, ki temelji na energijah iz obnovljivih virov.

Ob upoštevanju različnih energetskih politik držav članic je verjetneje, da se bosta okoljski cilj EU in potrebno povečano uvajanje obnovljivih virov energije dosegla z ukrepanjem na ravni EU, podprtim s trdnim okvirom upravljanja, kot samo z nacionalnim ali lokalnim ukrepanjem.

Dolgotrajni in zapleteni upravni postopki so ključna ovira za naložbe v energijo iz obnovljivih virov in z njimi povezano infrastrukturo. Trajanje in zapletenost postopkov izdaje dovoljenj se med različnimi tehnologijami energije iz obnovljivih virov in med državami članicami zelo razlikujeta. Medtem ko države članice lahko z ukrepi odpravijo ovire, ki obstajajo na nacionalni ravni, je potreben usklajen evropski pristop za skrajšanje in poenostavitev postopkov izdaje dovoljenj in upravnih postopkov, da se pospeši potrebno uvajanje energije iz obnovljivih virov. To pa je potrebno, da lahko EU doseže svoje podnebne in energijske cilje

⁹ Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje.

¹⁰ UL C 326, 26.10.2012, str. 1.

do leta 2030 ter svoj dolgoročni cilj podnebne nevtralnosti in obenem postopno odpravi svojo odvisnost od fosilnih goriv iz Rusije ter zniža cene energije. Ob upoštevanju različnih energetskega politik, prednostnih nalog in postopkov med državami članicami ter glede na nujnost pospešenega uvajanja energije iz obnovljivih virov v vseh državah članicah bodo zahtevani cilji bolj verjetno doseženi z ukrepi na ravni EU kot zgolj z nacionalnimi ali lokalnimi ukrepi.

Potrebno je ukrepanje na ravni Unije za zagotovitev, da države članice prispevajo k zavezujočemu cilju glede energijske učinkovitosti na ravni EU ter da se ta cilj dosega skupno in stroškovno učinkovito. Ukrepi Unije bodo dopolnili in okrepili nacionalne in lokalne ukrepe za okrepitev prizadevanj za energijsko učinkovitost.

Dodana vrednost EU

Ukrepanje EU na področju energije iz obnovljivih virov in energijske učinkovitosti prinaša dodano vrednost, saj je učinkovitejše in uspešnejše od ukrepanja posameznih držav članic, pri čemer se razdrobljenemu pristopu izogiba z usklajenim obravnavanjem prehoda evropskega energetskega sistema.

Evropski pristop omogoča vsem državam članicam, da polno izkoristijo svoje možnosti za stroškovno učinkovito uvajanje energije iz obnovljivih virov, potrebno za doseg podnebnih in energijskih ciljev Unije, z zagotavljanjem, da se zmogljivost za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov nemoteno uvaja v vseh državah članicah.

Energijski in podnebni cilji Unije za leto 2030 so skupni cilji. V zvezi s tem imajo usklajene politike Unije večjo možnost preobrazbe Unije v podnebno nevtralno celino do leta 2050.

- **Sorazmernost**

Pobuda je skladna z načelom sorazmernosti. Zaradi izrednih geopolitičnih razmer, ki so nastale z rusko invazijo na Ukrajino, in visokih cen energije obstaja jasna potreba po usklajenem in nujnem ukrepanju za pospešitev uvajanja obnovljivih virov energije. Ravnotežje med obveznostmi in prožnostjo, ki jo imajo države članice pri doseganju ciljev, se šteje za ustrezno glede na imperativ izpolnitve podnebnih in okoljskih ciljev za leto 2030 ter cilja podnebne nevtralnosti, zapisanega v evropskih podnebnih pravilih, ter glede na nujnost zmanjšanja energijske odvisnosti Unije in znižanja cen energije.

- **Izbira instrumenta**

Ta predlog je direktiva o spremembi Direktive (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, ki zvišuje cilj Unije glede energije iz obnovljivih virov za leto 2030 in krepi določbe o izdajanju dovoljenj iz navedene direktive (členi 15–17). Hkrati spreminja Direktivo 2010/31/EU s spodbujanjem solarnih naprav na stavbah in Direktivo 2012/27/EU z zviševanjem cilja Unije glede energijske učinkovitosti za leto 2030. Ta revizija Direktive (EU) 2018/2001, Direktive 2012/27/EU in Direktive 2010/31/EU je omejena na tisto, kar se šteje za potrebno za to, da so cilji na področju energije iz obnovljivih virov in energijske učinkovitosti skladni s trenutnimi perečimi razmerami ter da se poveča nameščanje solarnih naprav na stavbah in racionalizirajo postopki izdaje dovoljenj za pospešitev uvajanja energije iz obnovljivih virov.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

• Posvetovanja z deležniki

Komisija je 18. januarja 2022 objavila poziv k predložitvi dokazov in trimesečno odprto javno posvetovanje, da bi zbrala povratne informacije deležnikov o postopkih izdaje dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov. To javno posvetovanje je potekalo v okviru priprave priporočila Komisije o postopkih izdaje dovoljenj in pogodbah o odkupu električne energije, ki je bilo sprejeto 18. maja, skupaj s tem predlogom. V tem okviru je Komisija organizirala tudi dogodek na visoki ravni za deležnike in dve delavnici, namenjeni razpravam o obstoječih ovirah in dobrih praksah v postopkih izdaje dovoljenj različnih držav članic.

Zaradi nujnosti predloga, ki je predstavljen v odziv na krizo, ki jo je sprožila ruska invazija na Ukrajino, in posledične potrebe po nujni pospešitvi uvajanja energije iz obnovljivih virov, Komisija gradi na rezultatih teh posvetovanj in na prispevkih, ki so jih zagotovili ključni deležniki na različnih delavnicah, sestankih in forumih, zlasti na konferenci na visoki ravni o izdajanju dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov in pogodbah o nakupu električne energije ter dveh delavnicah o postopkih izdaje dovoljenj za projekte nadomestitve stare zmogljivosti z novo v sektorjih vetrne in vodne energije.

Povzetek mnenj deležnikov

V odprtem javnem posvetovanju sta bili k predložitvi mnenj o postopkih izdaje dovoljenj pozvani dve skupini deležnikov: javni organi ter nosilci projektov in združenja.

V svojih odgovorih je sedem od osmih javnih organov (87,5 %) kot glavni izziv za širitev energije iz obnovljivih virov v njihovi jurisdikciji navedlo nerazpoložljivost lokacij na kopnem ali morju, sledijo pa ji pomanjkanje zmogljivosti omrežja (62,5 %), nesprejemljivost s strani javnosti/nasprotujoči si interesi glede javnih dobrin (50 %) in trajanje postopkov (50 %). Javni organi so med glavnimi ozkimi grli za izdajo dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov energije navedli zapleteno usklajevanje na različnih ravneh vlade ali uprave (75 %), sledijo mu pomanjkanje človeških virov (50 %) in nesprejemljivost s strani javnosti ali nasprotujoči si interesi glede javnih dobrin (50 %).

Približno polovica nosilcev projektov in združenj (70 od 155) je kot najpomembnejšo oviro, ki preprečuje izvajanje projektov na področju energije iz obnovljivih virov, navedla trajanje upravnih postopkov, 62 pa jih je navedlo težave s priključitvijo na omrežje. Anketiranci so med najpomembnejšimi ovirami navedli tudi konkurenco z okoljskimi predpisi (44) in zapletenost veljavnih zahtev ali postopkov (35). V odgovorih na vprašanja odprtega tipa so poudarili pomen prostorskega načrtovanja, izrazili so podporo večnamenski rabi prostora, kot je agrofotovoltaika, in pozvali k vključevanju lokalnega prebivalstva. Z javnim posvetovanjem je bil izražen tudi jasen poziv k usklajenemu naboru meril za določitev primernih območij za projekte.

Mnenja deležnikov, izražena v odprtem javnem posvetovanju in med delavnicami, so bila upoštevana pri pripravi tega predloga.

• Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj

Ta predlog temelji na rezultatih študije RES Simplify, ki zagotavlja celovit pregled obstoječih ovir v zvezi z izdajanjem dovoljenj, nacionalnimi kazalniki uspešnosti in dobrimi praksami glede postopkov izdaje dovoljenj za obnovljive vire energije, s poudarkom na upravnih ovirah v elektroenergetskem sektorju. Vmesno poročilo študije je objavljeno skupaj s sprejetjem te pobude ter priporočila o postopkih izdaje dovoljenj in pogodbah o odkupu električne energije.

Ta predlog obenem odraža stališča, ki so jih zadevni deležniki izrazili v postopku posvetovanja.

- **Ocena učinka**

Ker je predlog politično občutljiv in obenem nujen, posebna ocena učinka ni bila opravljena.

Vendar zgoraj navedena študija, odprto javno posvetovanje in obsežne delavnice, ki so bile organizirane z deležniki, ter lastna analiza Komisije zagotavljajo zanesljive vpoglede v težave v zvezi z načrtovanjem in postopki izdaje dovoljenj ter možnosti za njihovo obravnavo.

- **Temeljne pravice**

Kar zadeva skladnost z Listino o temeljnih pravicah, je glavni cilj te revizije povečati energijsko učinkovitost in uporabo energije iz obnovljivih virov ter zmanjšati emisije toplogrednih plinov, kar je popolnoma v skladu s členom 37 Listine, ki določa, da je treba v politike Unije vključiti visoko raven varstva in izboljšanje kakovosti okolja, ki se zagotavljata v skladu z načelom trajnostnega razvoja.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Ta predlog spreminja veljavno direktivo o spodbujanju energije iz obnovljivih virov, zato se ocenjuje, da bodo upravni učinek in stroški zmerni, saj je večina potrebnih struktur in pravil vzpostavljenih. Države članice bodo pri izvajanju nove obveznosti opredelitve „namenskih območij za obnovljive vire energije“ imele določene stroške, vendar naj bi splošna racionalizacija postopkov predvidoma državam članicam prinesla znatne prihranke stroškov. Dodatni stroški višjega cilja glede energije iz obnovljivih virov v EU bodo uravnoteženi z drugimi gospodarskimi, okoljskimi in družbenimi koristmi, kot sta večja zanesljivost oskrbe z nadomestitvijo uvoženih fosilnih goriv iz tretjih držav in večja odpornost proti zunanjim vplivom ob hkratnem prispevanju k ponoru ogljika in zmanjšanju onesnaževanja zraka. Predlog ne pomeni dodatnih stroškov za proračun EU.

Kar zadeva spremembo direktive o energijski učinkovitosti in direktive o energijski učinkovitosti stavb, ta predlog nima nobenih posledic za proračun Unije. Kar zadeva stroške za države članice, ta predlog spreminja obstoječi direktivi ter se večinoma opira na že obstoječe strukture in pravila, zlasti ob upoštevanju novih določb, predstavljenih v predlogih za prenovitev obeh direktiv. Države članice bodo pri izvajanju dodatnih ukrepov za prispevanje k doseganju ciljev in nove obveznosti glede stavb imele določene stroške, vendar naj bi ti ukrepi predvidoma prinesli znatne prihranke stroškov za gospodinjstva in podjetja.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Ko bosta sozakonodajalca sprejela to direktivo o spremembi, bo Komisija v obdobju prenosa sprejela naslednje ukrepe za olajšanje njenega prenosa:

- organizacija srečanj s strokovnjaki držav članic, odgovornimi za prenos različnih delov Direktive, da bi razpravljali o tem, kako jih prenesti in odpraviti dvome, bodisi v okviru usklajenega ukrepanja za obnovljive vire energije (CA-RES), skupnega ukrepanja za energijsko učinkovitost stavb (CA-EPBD) in skupnega ukrepanja za energijsko učinkovitost (CA-EED) bodisi v sestavi odbora;
- razpoložljivost za dvostranska srečanja in pozive državam članicam v primeru posebnega vprašanja o prenosu Direktive.

Po rokih za prenos bo Komisija izvedla celovito oceno, ali so države članice Direktivo v celoti in pravilno prenesle v nacionalno zakonodajo.

Uredba (EU) 2018/1999 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov je vzpostavila okvir za celovito energijsko in podnebno načrtovanje, spremljanje in poročanje, da bi se spremljal napredek pri doseganju podnebnih in energijskih ciljev v skladu z zahtevami glede preglednosti iz Pariškega sporazuma. Države članice so morale Komisiji do konca leta 2019 predložiti svoje celovite nacionalne energetske in podnebne načrte, ki zajemajo pet razsežnosti energetske unije za obdobje 2021–2030. Od leta 2023 morajo države članice vsaki dve leti poročati o napredku pri izvajanju načrtov, poleg tega pa morajo do 30. junija 2023 Komisijo uradno obvestiti o svojih osnutkih posodobitev načrtov, končne posodobitve pa predložiti 30. junija 2024. Ta predlog ne bo ustvaril novega sistema načrtovanja in poročanja, temveč bi zanj veljal obstoječi okvir za načrtovanje in poročanje v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999. Prihodnja revizija uredbe o upravljanju bi omogočila konsolidacijo teh zahtev glede poročanja.

- **Obrazložitevni dokumenti (za direktive)**

Po sodbi Sodišča Evropske unije v zadevi Komisija proti Belgiji (zadeva C-543/17) morajo države članice uradnim obvestilom o nacionalnih ukrepih za prenos priložiti dovolj jasne in natančne informacije, kateri nacionalni predpisi prenašajo katere določbe direktive. To je treba zagotoviti za vsako obveznost in ne le na „ravni členov“. Če države članice izpolnijo to obveznost, jim načeloma ne bi bilo treba pošiljati Komisiji dodatnih obrazložitvenih dokumentov o prenosu.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Glavne določbe, ki bistveno spreminjajo Direktivo (EU) 2018/2001, Direktivo 2012/27/EU in Direktivo 2010/31/EU ali dodajajo nove elemente, so naslednje:

s členom 1(1) je v člen 2 Direktive (EU) 2018/2001 dodana nova opredelitev „namenskega območja za obnovljive vire energije“;

s členom 1(2) je spremenjen člen 3(1) Direktive (EU) 2018/2001 tako, da je cilj Unije na področju energije iz obnovljivih virov zvišan na 45 %. Ta člen nadomešča spremembo člena 3(1) Direktive (EU) 2018/2001, vključeno v predlog spremembe Direktive (EU) 2018/2001, sprejet 14. julija 2021¹¹;

s členom 1(3) je v člen 15 vstavljen nov odstavek 2a, ki zahteva, da države članice spodbujajo preizkušanje novih tehnologij energije iz obnovljivih virov ob uporabi ustreznih zaščitnih ukrepov;

s členom 1(4) je vstavljen nov člen 15b o obveznosti držav članic, da opredelijo kopenska in morska območja, ki so potrebna za postavitve obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, da bi izpolnile svoje nacionalne prispevke k cilju glede energije iz obnovljivih virov do leta 2030;

s členom 1(5) je vstavljen nov člen 15c o obveznosti držav članic, da sprejmejo načrt ali načrte za določitev „namenskih območij za obnovljive vire energije“, ki so posebej primerna območja za postavitve naprav za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov;

¹¹ COM(2021) 557.

člen 1(6) nadomešča člen 16 Direktive (EU) 2018/2001 tako, da razširja področje uporabe postopka izdaje dovoljenj, pri čemer pojasnjuje začetek tega postopka ter zahteva najhitrejšo upravno in sodne postopke, ki so na voljo za pritožbe v okviru vloge za projekte na področju energije iz obnovljivih virov;

s členom 1(7) je vstavljen nov člen 16a, ki ureja postopek izdaje dovoljenj na namenskih območjih za obnovljive vire energije;

s členom 1(8) je vstavljen nov člen 16b, ki ureja postopek izdaje dovoljenj zunaj namenskih območij za obnovljive vire energije;

s členom 1(9) je vstavljen nov člen 16c, ki ureja postopek izdaje dovoljenj za postavitve opreme za proizvodnjo sončne energije v umetnih zgradbah;

s členom 1(10) je vstavljen nov člen 16d za zagotovitev, da se za obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, njihovo priključitev na omrežje, samo povezano omrežje ali sredstva za skladiščenje šteje, da so v prevladujočem javnem interesu za posebne namene;

s členom 2 je v Direktivo 2010/31/EU vstavljen nov člen 9a o obveznosti držav članic za zagotovitev, da so nove stavbe pripravljene na sončno energijo, in za postavitve naprav za pridobivanje sončne energije na stavbah. Ta novi člen 9a bi se moral odražati v prenovitvi Direktive 2010/31/EU, za katero je Komisija predlog predstavila 15. decembra 2021¹²;

člen 3 spreminja člen 3 Direktive 2012/27/EU tako, da zvišuje cilj Unije glede energijske učinkovitosti. Ta sprememba bi morala nadomestiti spremembo, uvedeno s členom 4(1) prenovitve Direktive 2012/27/EU, za katero je Komisija predlog predstavila 4. julija 2021¹³;

člen 4 se nanaša na prenos;

člen 5 se nanaša na začetek veljavnosti;

člen 6 se nanaša na naslovnike.

¹² COM(2021) 802.

¹³ COM(2021) 558.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Direktive (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, Direktive 2010/31/EU o energetske učinkovitosti stavb in Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 192(1) in člena 194(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹⁴,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij¹⁵,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V okviru evropskega zelenega dogovora¹⁶ sta bila z Uredbo (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁷ določena cilj, da Unija leta 2050 postane podnebno nevtralna, in cilj 55-odstotnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2030. To pa zahteva energijski prehod in bistveno večje deleže obnovljivih virov energije v povezanem energetske sistemu.
- (2) Energija iz obnovljivih virov ima ključno vlogo pri uresničevanju teh ciljev, saj energetske sektor danes prispeva več kot 75 % vseh emisij toplogrednih plinov v Uniji. Z zmanjšanjem teh emisij toplogrednih plinov energija iz obnovljivih virov prispeva tudi k reševanju okoljskih izzivov, kot je izguba biotske raznovrstnosti, ter k zmanjšanju onesnaževanja v skladu s cilji akcijskega načrta za ničelno onesnaževanje.
- (3) Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁸ določa zavezujoč cilj Unije, da se do leta 2030 doseže vsaj 32-odstotni delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije Unije. V skladu z načrtom za uresničitev podnebnih

¹⁴ UL C, , str. .

¹⁵ UL C, , str. .

¹⁶ Sporočilo Komisije COM(2019) 640 final, Evropski zeleni dogovor.

¹⁷ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

¹⁸ Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).

ciljev¹⁹ bi se moral delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije do leta 2030 povečati na 40 %, da bi se dosegel cilj Unije glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov²⁰. V povezavi s tem je Komisija julija 2021 v okviru svežnja za uresničevanje evropskega zelenega dogovora predlagala podvojitev deleža energije iz obnovljivih virov v mešanici energijskih virov v letu 2030 glede na leto 2020, da bi se dosegel vsaj 40-odstotni delež. V sporočilu o načrtu REPowerEU²¹ je bil predstavljen načrt za doseg neodvisnosti EU od ruskih fosilnih goriv še pred koncem tega desetletja. Sporočilo predvideva pospešeno izkoriščanje vetrne in sončne energije, povečanje povprečne stopnje uporabe in dodatne zmogljivosti za energijo iz obnovljivih virov do leta 2030, da se omogoči večja proizvodnja obnovljivega vodika. Obenem poziva zakonodajalca, naj razmisli o višjem ali zgodnejšem cilju za energijo iz obnovljivih virov. V tem okviru je primerno povečati cilj Unije glede energije iz obnovljivih virov do 45 %, da bi se znatno povečala trenutna hitrost uvajanja energije iz obnovljivih virov in pospešila postopna odprava odvisnosti EU s povečanjem razpoložljivosti cenovno dostopne, zanesljive in trajnostne energije v Uniji.

- (4) Dolgotrajni upravni postopki so ena od ključnih ovir za naložbe v obnovljive vire energije in z njimi povezano infrastrukturo. Med temi ovirami so zapletenost veljavnih pravil za izbiro lokacije in upravna dovoljenja za projekte, zapletenost in trajanje presoje vplivov projektov na okolje, težave s priključitvijo na omrežje, omejitve pri prilagajanju specifikacij tehnologije med postopkom izdaje dovoljenja ali kadrovske težave organov za izdajo dovoljenj ali operaterjev omrežij. Da bi pospešili hitrost uvajanja projektov na področju energije iz obnovljivih virov, je treba sprejeti pravila za poenostavitev in skrajšanje postopkov izdaje dovoljenj.
- (5) Direktiva (EU) 2018/2001 racionalizira zahteve za poenostavitev upravnih postopkov za izdajo dovoljenj za obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov z uvedbo pravil o organizaciji in najdaljšem času upravnega dela postopka izdaje dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov, ki zajemajo vsa ustrezna dovoljenja za izgradnjo obratov, nadomestitev stare zmogljivosti z novo in njihovo obratovanje ter njihovo priključitev na omrežje.
- (6) Potrebna sta nadaljnja usklajena poenostavitev in skrajšanje upravnih postopkov izdaje dovoljenj za zagotovitev, da Unija doseže svoje ambiciozne podnebne in energijske cilje do leta 2030 ter cilj podnebne nevtralnosti do leta 2050, ob upoštevanju načela „ne škodujmo“ iz evropskega zelenega dogovora. Z uvedbo krajših in jasnih rokov za odločitve organov, ki so pristojni za izdajo dovoljenj za obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov na podlagi popolne vloge, se bo pospešilo uvajanje projektov na področju energije iz obnovljivih virov. Vendar je primerno razlikovati med projekti na območjih, ki so posebej primerna za uvajanje projektov na področju energije iz obnovljivih virov, za katere je še zlasti mogoče racionalizirati roke (namenska območja za obnovljive vire energije), in projekti zunaj teh območij.
- (7) Nekatera najpogostejša vprašanja, s katerimi se soočajo razvijalci projektov na področju energije iz obnovljivih virov, se nanašajo na postopke, vzpostavljene na nacionalni ali regionalni ravni za presojo vplivov predlaganih projektov na okolje.

¹⁹ Sporočilo Komisije COM(2020) 562 final z dne 17. septembra 2020, Krepitev evropskih podnebnih ambicij do leta 2030 – Vlaganje v podnebno nevtralno prihodnost v korist naših državljanov.

²⁰ Točka 3 Sporočila Komisije COM(2020) 562.

²¹ REPowerEU: skupni evropski ukrepi za cenovno dostopnejšo, zanesljivejšo in bolj trajnostno energijo, COM(2022) 108 final (v nadaljnjem besedilu: sporočilo o načrtu REPower EU).

Zato je primerno racionalizirati nekatere okoljske vidike postopkov izdaje dovoljenj in postopke za projekte na področju energije iz obnovljivih virov.

- (8) Države članice bi lahko hitrejšo uvajanje projektov na področju energije iz obnovljivih virov podprle s strateškim načrtovanjem. Države članice bi morale opredeliti kopenska in morska območja, ki so potrebna za postavitve obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, da bi izpolnile svoje nacionalne prispevke k revidiranemu cilju glede energije iz obnovljivih virov za leto 2030, določenem v členu 3(1) Direktive (EU) 2018/2001. Taka območja bi morala odražati njihove ocenjene krivulje in skupno načrtovano nameščeno zmogljivost, opredeliti pa jih bilo treba glede na tehnologijo energije iz obnovljivih virov, določeno v posodobljenih nacionalnih energijskih in podnebnih načrtih držav članic v skladu s členom 14 Uredbe (EU) 2018/1999. Pri opredelitvi potrebnih kopenskih in morskih območij bi bilo treba upoštevati razpoložljivost obnovljivih virov energije in možnosti, ki jih ponujajo različna kopenska in morska območja za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov različnih tehnologij, predvideno povpraševanje po energiji skupno in v različnih regijah države članice ter razpoložljivost ustrezne omrežne infrastrukture, skladiščenja in drugih orodij prožnosti, ob upoštevanju zmogljivosti, ki je potrebna za zagotavljanje vse večje količine energije iz obnovljivih virov.
- (9) Države članice bi morale kot namenska območja za obnovljive vire energije določiti tista območja, ki so posebej primerna za razvoj projektov na področju energije iz obnovljivih virov, pri čemer bi morale razlikovati med tehnologijami, in na katerih uvajanje določene vrste obnovljivih virov energije predvidoma ne bo imelo znatnega vpliva na okolje. Države članice bi se morale pri določitvi namenskih območij za obnovljive vire energije, kolikor je mogoče, izogniti zavarovanim območjem in razmisliti o načrtih za obnovo. Države članice lahko določijo namenska območja za obnovljive vire energije posebej za eno ali več vrst obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov in bi morale navesti vrsto ali vrste energije iz obnovljivih virov, ki so primerne za proizvodnjo na posameznem namenskem območju.
- (10) Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta²² vzpostavlja okoljske presoje kot pomembno orodje za vključevanje okoljskih vidikov v pripravljanje in sprejemanje načrtov ter programov. Za določitev namenskih območij za obnovljive vire energije bi morale države članice pripraviti načrte, ki zajemajo opredelitev območij ter veljavna pravila in blažilne ukrepe za projekte na posameznem namenskem območju. Države članice lahko pripravijo enoten načrt za vsa namenska območja in tehnologije obnovljivih virov energije ali posebne načrte za posamezne tehnologije z opredelitvijo enega ali več namenskih območij za obnovljive vire energije. Za vsak načrt bi bilo treba izvesti okoljsko presojo v skladu s pogoji, določenimi v Direktivi 2001/42/ES, da se ocenijo vplivi posamezne tehnologije obnovljivih virov energije na zadevna območja, določena v takem načrtu. Izvedba okoljske presoje v skladu z Direktivo 2001/42/ES v ta namen bi državam članicam omogočila celovitejši in učinkovitejši pristop k načrtovanju ter upoštevanje okoljskih vidikov v zgodnji fazi postopka načrtovanja na strateški ravni. To bi prispevalo k hitrejši in racionalizirani pospešitvi uvajanja različnih obnovljivih virov energije, obenem pa bi se tako kar najbolj zmanjšali negativni vplivi teh projektov na okolje.

²² Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje.

- (11) Po sprejetju načrtov za določitev namenskih območij za obnovljive vire energije bi morale države članice spremljati in nadzorovati znatne vplive izvajanja načrtov in programov na okolje, da med drugim dovolj zgodaj ugotovijo nepredvidene škodljive vplive in da lahko sprejmejo ustrezne sanacijske ukrepe v skladu z Direktivo 2001/42/ES.
- (12) Določbe Konvencije Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo (UN/ECE) o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah²³ (v nadaljnjem besedilu: Aarhuška konvencija) glede dostopa do informacij, udeležbe javnosti pri odločanju in dostopa do pravnega varstva v okoljskih zadevah, zlasti določbe v zvezi z udeležbo javnosti in dostopom do pravnega varstva, se uporabljajo še naprej, kjer je ustrezno.
- (13) Cilj določitve namenskih območij za obnovljive vire energije bi moral biti zagotovitev, da bo proizvodnja energije iz obnovljivih virov na teh območjih skupaj z obstoječimi obrati za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, prihodnjimi tovrstnimi obrati zunaj teh območij in mehanizmi sodelovanja zadostovala za doseganje prispevka držav članic k cilju Unije glede energije iz obnovljivih virov, določenemu v členu 3(1) Direktive (EU) 2018/2001.
- (14) Na določenih namenskih območjih za obnovljive vire energije bi morala za projekte na področju energije iz obnovljivih virov, ki izpolnjujejo pravila in merila, opredeljena v načrtu ali načrtih, ki so jih pripravile države članice, veljati domneva, da nimajo znatnih vplivov na okolje. Na voljo bi torej morala biti izjema od potrebe po izvedbi posebne presoje vplivov na okolje na ravni projekta v smislu Direktive 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta²⁴, razen za projekte, ki bodo verjetno pomembno vplivali na okolje v drugi državi članici, ali če tako zahteva država članica, ki bo verjetno pomembneje prizadeta. Obveznosti iz Konvencije UN/ECE iz Espooja o presoji čezmejnih vplivov na okolje z dne 25. februarja 1991 bi morale še naprej veljati za vse države članice, kadar bo projekt verjetno imel pomembne čezmejne vplive v tretji državi.
- (15) Določitev namenskih območij za obnovljive vire energije bi morala obratoma za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, njihovi priključitvi na omrežje in objektom za skladiščenje energije na teh območjih omogočiti, da izkoristijo predvidljivost in racionalizirane upravne postopke. Zlasti projekti na namenskih območjih za obnovljive vire energije bi morali imeti koristi od pospešenih upravnih postopkov, vključno s tihim dogovorom, če se pristojni organ do določenega roka ne odzove na upravni korak, razen če se za določen projekt zahteva presoja vplivov na okolje. Ti projekti bi tudi morali imeti koristi od jasno določenih rokov in pravne varnosti glede pričakovanega rezultata postopka. Po vložitvi vloge za projekte na namenskem območju za obnovljive vire energije bi morale države članice po hitrem postopku pregledati take vloge, da se ugotovi, ali bo kateri od takih projektov zelo verjetno povzročil znatne nepredvidene škodljive vplive glede na okoljsko občutljivost geografskega območja, na katerem so locirani, ki niso bili ugotovljeni med okoljsko presojo načrta ali načrtov za določitev namenskih območij za obnovljive vire energije, opravljeno v skladu z Direktivo 2001/42/ES. Vsi projekti, ki so locirani na namenskih

²³ Sklep Sveta 2005/370/ES z dne 17. februarja 2005 o sklenitvi Konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah, v imenu Evropske skupnosti (UL L 124, 17.5.2005, str. 1).

²⁴ Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje.

območjih za obnovljive vire energije, bi se morali ob koncu takega postopka pregleda šteti za odobrene. Samo če imajo države članice jasne dokaze za mnenje, da bo določen projekt zelo verjetno povzročil take znatne nepredvidene škodljive učinke, bi morale ob utemeljitvi take odločitve opraviti okoljsko presojo takega projekta v skladu z Direktivo 2011/92/ES in, kjer je ustrezno, Direktivo 92/43/EGS²⁵. Glede na potrebo po pospešenem uvajanju obnovljivih virov energije bi morala biti taka presoja opravljena v šestih mesecih.

- (16) Glede na potrebo po pospešenem uvajanju obnovljivih virov energije določitev namenskih območij za obnovljive vire energije ne bi smela preprečiti tekoče in prihodnje izvedbe projektov na področju energije iz obnovljivih virov na vseh območjih, ki so na voljo za uvajanje energije iz obnovljivih virov. Za take projekte bi morala še naprej veljati obveznost izvedbe namenske presoje vplivov na okolje v skladu z Direktivo 2001/92/EU, prav tako bi zanje morali veljati postopki, predvideni za projekte na področju energije iz obnovljivih virov, ki so locirani zunaj namenskih območij. Da bi pospešili izdajanje dovoljenj v obsegu, ki je potreben za doseg cilja glede energije iz obnovljivih virov, določenega v Direktivi (EU) 2018/2001, bi bilo treba tudi postopke, ki veljajo za projekte zunaj namenskih območij, poenostaviti in racionalizirati z uvedbo jasnih skrajnih rokov za vse korake postopka, vključno z namenskimi okoljskimi presojami za posamezen projekt.
- (17) Večnamenska raba prostora za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ter druge vrste rabe zemljišč in morja (kot je proizvodnja hrane ali varstvo ali obnova narave) zmanjšujejo omejitve glede rabe zemljišč in morja. V tem okviru je prostorsko načrtovanje pomembno orodje za ugotavljanje in usmerjanje sinergij za rabo zemljišč in morja v zgodnji fazi. Države članice bi morale raziskati, omogočiti in spodbujati večnamensko rabo območij, opredeljenih na podlagi sprejetih ukrepov prostorskega načrtovanja.
- (18) Izgradnja in obratovanje obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov lahko občasno povzročita ubijanje ali vznemirjanje ptic in drugih vrst, zavarovanih na podlagi Direktive 92/43/EGS ali Direktive 2009/147/ES²⁶. Vendar se tako ubijanje ali vznemirjanje ne bi štelo za namerno v smislu navedenih direktiv, če so bili v okviru projekta med njegovo izgradnjo in obratovanjem sprejeti ustrezni blažilni ukrepi za preprečitev trkov ali vznemirjanja in če se izvaja ustrezno spremljanje za presojo učinkovitosti takih ukrepov ter se, glede na zbrane informacije, sprejmejo potrebni nadaljnji ukrepi za preprečitev znatnega negativnega vpliva na populacijo zadevnih vrst.
- (19) Poleg postavitve novih obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ima nadomestitev stare zmogljivosti z novo v obstoječih obratih za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov znaten potencial za prispevek k doseganju ciljev glede energije iz obnovljivih virov. Ker so bili obstoječi obrati za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov običajno nameščeni na območjih z znatnim potencialom glede obnovljivih virov energije, lahko nadomestitev stare zmogljivosti z novo zagotovi nadaljnjo uporabo teh območij ob hkratnem zmanjšanju potrebe po določitvi novih območij za projekte na področju energije iz obnovljivih virov. Nadomestitev stare zmogljivosti z novo prinaša

²⁵ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992).

²⁶ Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).

dodatne koristi, kot je priključitev na obstoječe omrežje, verjetna višja stopnja sprejemljivosti s strani javnosti in poznavanje vplivov na okolje. Nadomestitev stare zmogljivosti z novo v projektih na področju energije iz obnovljivih virov pomeni spremembo ali razširitev obstoječih projektov v različnem obsegu. Postopek izdaje dovoljenj, vključno z okoljskimi presojami in pregledi, za nadomestitev stare zmogljivosti z novo v projektih na področju energije iz obnovljivih virov bi moral biti omejen na morebitne vplive, ki so posledica spremembe ali razširitve glede na prvotni projekt.

- (20) Direktiva (EU) 2018/2001 uvaja poenostavljene postopke izdaje dovoljenj za nadomestitev stare zmogljivosti z novo. Da bi se odzvali na vse večjo potrebo po nadomestitvi stare zmogljivosti z novo v obstoječih obratih za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov in v celoti izkoristili prednosti, ki jih ta ponuja, je primerno določiti še krajši postopek za nadomestitev stare zmogljivosti z novo v obratih za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki se nahajajo na namenskih območjih, vključno s krajšim postopkom pregleda. Za nadomestitev stare zmogljivosti z novo v obstoječih obratih za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki se nahajajo zunaj namenskih območij, bi morale države članice zagotoviti poenostavljen in hiter postopek izdaje dovoljenj, ki ne bi smel biti daljši od enega leta, ob hkratnem upoštevanju načela „ne škodujemo“ iz evropskega zelenega dogovora.
- (21) Postavitev opreme za proizvodnjo sončne energije skupaj s povezano zmogljivostjo za skladiščenje na isti lokaciji in priključitvijo na omrežje v obstoječih ali prihodnjih zgradbah, ustvarjenih za druge namene, ki niso proizvodnja sončne energije, razen umetnih vodnih površin, kot so strehe, parkirišča, ceste in železnica, navadno ne vzbuja pomislekov glede konkurenčne rabe prostora ali vpliva na okolje. Za tako postavitve se torej lahko uporabijo krajši postopki izdaje dovoljenj.
- (22) Obnovljivi viri energije so ključnega pomena za boj proti podnebnim spremembam, znižanje cen energije, zmanjšanje odvisnosti Unije od fosilnih goriv in zagotovitev zanesljivosti oskrbe Unije. Za namene ustrezne okoljske zakonodaje Unije bi morale države članice v potrebnih presojah posameznih primerov za ugotovitev, ali so obrat za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, njegova priključitev na omrežje, samo povezano omrežje ali sredstva za skladiščenje v konkretnem primeru v prevladujočem javnem interesu, domnevati, da so ti obrati in z njimi povezana infrastruktura v prevladujočem javnem interesu ter služijo javnemu zdravju in varnosti, razen kadar obstajajo jasni dokazi, da imajo ti projekti znatne škodljive vplive na okolje, ki jih ni mogoče ublažiti ali izravnati. Če bi se za take obrate štelo, da so v prevladujočem javnem interesu ter služijo javnemu zdravju in varnosti, bi bilo mogoče za take projekte izvesti poenostavljeno presojo.
- (23) Za zagotovitev nemotenega in učinkovitega izvajanja določb te direktive Komisija podpira države članice prek Instrumenta za tehnično podporo²⁷, ki zagotavlja prilagojeno tehnično strokovno znanje za načrtovanje in izvajanje reform, vključno s tistimi, s katerimi se povečuje uporaba energije iz obnovljivih virov, spodbuja boljše povezovanje energetskega sistema, ugotavljajo posamezna območja, ki so posebej primerna za postavitev obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, in racionalizira okvir za postopke izdaje dovoljenj za obrate za proizvodnjo energije iz

²⁷ Uredba (EU) 2021/240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. februarja 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za tehnično podporo.

obnovljivih virov. Tehnična podpora na primer vključuje krepitev upravne zmogljivosti, usklajevanje zakonodajnih okvirov in izmenjavo ustreznih dobrih praks.

- (24) Direktivo (EU) 2018/2001 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (25) Nujno je treba zmanjšati odvisnost od fosilnih goriv v stavbah ter pospešiti prizadevanja za razogljičenje in elektrifikacijo njihove porabe energije. Da bi omogočili stroškovno učinkovito namestitev tehnologij sončne energije v poznejši fazi, bi morale biti vse nove stavbe „pripravljene na sončno energijo“, tj. zasnovane tako, da se optimizira njihov potencial za proizvodnjo sončne energije na podlagi sončnega obsevanja lokacije, kar omogoča uspešno namestitev tehnologij sončne energije brez dragih strukturnih posegov. Poleg tega bi morale države članice zagotoviti postavitve primernih solarnih naprav na novih stanovanjskih in nestanovanjskih stavbah ter obstoječih nestanovanjskih stavbah. Obsežno uvajanje sončne energije v stavbah bi pomembno prispevalo k učinkovitejši zaščiti potrošnikov pred naraščajočimi in nestanovitnimi cenami fosilnih goriv, zmanjšalo bi izpostavljenost ranljivih državljanov visokih cenam energije ter privedlo do širših okoljskih, gospodarskih in družbenih koristi. Da bi učinkovito izkoristili potencial solarnih naprav na stavbah, bi morale države članice opredeliti merila za postavitve solarnih naprav na stavbah in morebitne izjeme od te postavitve v skladu z ocenjenim tehničnim in ekonomskim potencialom naprav za proizvodnjo sončne energije ter značilnostmi stavb, ki jih ta obveznost zajema.
- (26) Direktivo 2010/31/EU bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (27) Energijska učinkovitost je ključno področje ukrepanja, brez katerega ni mogoče doseči neodvisnosti od fosilnih goriv in uvoza energije iz Rusije in popolnega razogljičenja gospodarstva Unije. Potreba, da se izkoristijo stroškovno učinkovite priložnosti za prihranek energije, je privedla do sedanje politike Unije o energijski učinkovitosti. Decembra 2018 je bil v sveženj „Čista energija za vse Evropejce“ vključen nov krovni cilj glede energijske učinkovitosti Unije v višini vsaj 32,5 % do leta 2030 (v primerjavi s predvideno rabo energije v letu 2030). Za povečanje neodvisnosti in odpornosti ter za doseg povečanih podnebnih ambicij bi bilo treba izboljšanja energijske učinkovitosti povečati na vsaj 39 % za končno energijo in 41,5 % za primarno energijo glede na projekcije iz referenčnega scenarija iz leta 2007 za leto 2030.
- (28) Vendar je zaradi sprememb metodologije Eurostata za izračun energijske bilance in izboljšav pri poznejših projekcijah z uporabo modeliranja potrebna sprememba izhodiščnega scenarija. Zato bi bilo treba z istim pristopom za določitev ciljne vrednosti, to je z njeno primerjavo s projekcijami prihodnje izhodiščne vrednosti, ciljno vrednost Unije za energijsko učinkovitost za leto 2030 določiti v primerjavi s projekcijami iz referenčnega scenarija iz leta 2020 za leto 2030, v katerih so upoštevani nacionalni prispevki iz nacionalnih energijskih in podnebnih načrtov. S tem posodobljenim izhodiščnim scenarijem bo morala Unija še povečati svoje ambicije glede energijske učinkovitosti za vsaj 13 % v letu 2030 v primerjavi z ravno prizadevanj na podlagi referenčnega scenarija iz leta 2020. Ta novi način izražanja ravni ambicij za cilje Unije ne vpliva na dejansko raven potrebnih prizadevanj.
- (29) Direktivo 2012/27/EU bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (30) Ker cilja te direktive, tj. zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, energijske odvisnosti in cen energije, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč je ta cilj zaradi obsega ukrepov lažje dosegljiv na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z

načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

- (31) V skladu s Skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitvenih dokumentih²⁸ se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih se pojasni razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. V zvezi s to direktivo zakonodajalec meni, da je predložitev takih dokumentov upravičena, zlasti po sodbi Sodišča Evropske unije v zadevi Komisija proti Belgiji²⁹ (zadeva C-543/17) –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Spremembe Direktive (EU) 2018/2001

Direktiva (EU) 2018/2001 se spremeni:

- (1) v členu 2 se doda naslednja točka:

„(9a) ‚namensko območje za obnovljive vire energije‘ pomeni posebno lokacijo na kopnem ali morju, ki jo je država članica določila kot posebej primerno za postavitve obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki niso kurilne naprave na biomaso;“;

- (2) v členu 3 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice skupaj zagotovijo, da delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije Unije leta 2030 znaša najmanj 45 %.“;

- (3) v členu 15 se vstavi naslednji odstavek 2a:

„2a. Države članice spodbujajo časovno omejeno preizkušanje novih tehnologij energije iz obnovljivih virov v pilotnih projektih v resničnem okolju v skladu z veljavno zakonodajo EU in ob ustreznih zaščitnih ukrepih za zagotovitev varnega obratovanja elektroenergetskega sistema in preprečitev nesorazmernih vplivov na delovanje notranjega trga pod nadzorom pristojnega organa.“;

- (4) vstavi se naslednji člen 15b:

„Člen 15b

Kartiranje območij, potrebnih za nacionalne prispevke k cilju glede obnovljivih virov energije za leto 2030

- (1) Države članice do [1 leto po začetku veljavnosti] opredelijo kopenska in morska območja, potrebna za postavitve obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki so potrebni za izpolnitev njihovih nacionalnih prispevkov k cilju glede energije iz obnovljivih virov za leto 2030 v skladu s členom 3 te direktive. Taka območja so sorazmerna z ocenjenimi krivuljami in skupno načrtovano nameščeno zmogljivostjo tehnologije energije iz obnovljivih virov,

²⁸ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

²⁹ Sodba Sodišča z dne 8. julija 2019, Komisija/Belgija, C-543/17, ECLI: EU: C:2019:573.

določenimi v nacionalnih energijskih in podnebnih načrtih držav članic, kot so bili posodobljeni v skladu s členom 14 Uredbe (EU) 2018/1999.

- (2) Države članice pri opredelitvi območij iz odstavka 1 upoštevajo:
- (a) razpoložljivost obnovljivih virov energije ter potencial različnih tehnologij na kopenskih in morskih območjih za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov;
 - (b) predvideno povpraševanje po energiji;
 - (c) razpoložljivost ustrezne omrežne infrastrukture, skladiščenja in drugih orodij prožnosti ali potencial za vzpostavitev take omrežne infrastrukture in skladiščenja.
- (3) Države članice dajejo prednost večnamenski rabi območij, opredeljenih na podlagi obveznosti iz odstavka 1. “;
- (5) vstavi se naslednji člen 15c:

„Člen 15c

Namenska območja za obnovljive vire energije

- (1) Države članice do [2 leti po začetku veljavnosti] sprejmejo načrt ali načrte, s katerimi na območjih iz člena 15b(1) določijo namenska območja za obnovljive vire energije za enega ali več vrst obnovljivih virov energije. V tem načrtu ali načrtih države članice:
- (a) določijo dovolj homogena kopenska in morska območja, na katerih uvajanje določene vrste ali vrst energije iz obnovljivih virov predvidoma ne bo imelo znatnih vplivov na okolje, glede na posebnosti izbranega območja. Države članice pri tem:
 - dajejo prednost umetnim in grajenim površinam, kot so strehe, območja prometne infrastrukture, parkirišča, odlagališča odpadkov, industrijska območja, rudniki, umetna celinska vodna telesa, jezera ali zbiralniki in, kjer je primerno, obrati za čiščenje komunalne odpadne vode ter degradirana zemljišča, ki niso uporabna za kmetijstvo;
 - izključijo območja Natura 2000 ter naravne parke in rezervate, opredeljene poti selitve ptic in druga območja, ki so bila opredeljena na podlagi kart občutljivosti in orodij, navedenih v naslednji točki, razen umetnih in grajenih površin, ki se nahajajo na teh območjih, kot so strehe, parkirišča ali prometna infrastruktura;
 - uporabijo vsa primerna orodja in nabore podatkov za opredelitev območij, na katerih obrati za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ne bi imeli znatnega vpliva na okolje, vključno s kartami občutljivosti za prostoživeče živali;
 - (b) določijo ustrezna pravila za določena namenska območja za obnovljive vire energije, vključno z blažilnimi ukrepi, ki jih je treba sprejeti za postavitev obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, objektov za skladiščenje energije na isti lokaciji in sredstev, potrebnih za njihovo priključitev na omrežje, da se preprečijo ali, kjer to ni mogoče, znatno zmanjšajo možni negativni vplivi na okolje. Kjer je ustrezno, države

članice zagotovijo, da se uporabijo ustrezni blažilni ukrepi za preprečitev okoliščin, opisanih v členu 6(2) in členu 12(1) Direktive 92/43/EGS, členu 5 Direktive 2009/147/ES in členu 4(1)(a)(i) in (ii) Direktive 2000/60/ES. Taka pravila so prilagojena posebnostim posameznega opredeljenega namenskega območja za obnovljive vire energije, tehnologije ali tehnologij energije iz obnovljivih virov, ki jih je treba uvesti na posameznem območju, ter ugotovljenih vplivov na okolje. Skladnost s takimi pravili in izvajanje ustreznih blažilnih ukrepov v okviru posameznih projektov sta podlaga za domnevo, da projekti ne kršijo navedenih določb, brez poseganja v odstavka 4 in 5 člena 16a. Kadar učinkovitost novih blažilnih ukrepov za kar največjo preprečitev ubijanja ali vznemirjanja vrst, zavarovanih na podlagi Direktive Sveta 92/43/EGS in Direktive 2009/147/ES, ali morebitnih drugih vplivov na okolje ni bila obširno preizkušena, lahko države članice dovolijo njihovo uporabo za enega ali več pilotnih projektov za omejeno časovno obdobje, pod pogojem, da se učinkovitost takih ukrepov skrbno spremlja ter da se v primeru njihove dokazane neučinkovitosti nemudoma sprejmejo ustrezni ukrepi. .

Države članice v načrtu pojasnijo presojo, ki so jo opravile za opredelitev vsakega določenega namenskega območja na podlagi meril iz točke (a) in za opredelitev ustreznih blažilnih ukrepov.

- (2) Pred sprejetjem načrta ali načrtov za določitev namenskih območij za obnovljive vire energije se v zvezi z njimi opravi okoljska presoja v skladu s pogoji iz Direktive 2001/42/ES ter, kjer je ustrezno, če so vključene umetne in grajene površine, ki se nahajajo na območjih Natura 2000 in bodo verjetno imele pomembne vplive na teh območjih, ustrezna presoja v skladu s členom 6(3) Direktive 92/43/EGS.
- (3) Načrt ali načrti za določitev namenskih območij za obnovljive vire energije se objavijo in redno pregledujejo, vsaj v okviru posodobitve nacionalnih energijskih in podnebnih načrtov v skladu s členom 14 Uredbe (EU) 2018/1999.“;
- (6) člen 16 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 16

Organizacija in glavna načela postopka izdaje dovoljenj

- (1) Postopek izdaje dovoljenj zajema vsa ustrezna upravna dovoljenja za izgradnjo obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, objektov za skladiščenje energije na isti lokaciji in sredstev, potrebnih za njihovo priključitev na omrežje, nadomestitev stare zmogljivosti z novo zmogljivostjo v njih in njihovo obratovanje, vključno z dovoljenji za priključitev na omrežje in okoljskimi presojami, kjer so potrebne. Postopek izdaje dovoljenj zajema vse postopke od potrditve veljavnosti vloge v skladu z odstavkom 2 do uradnega obvestila o končni odločitvi o rezultatu postopka s strani pristojnega organa ali organov.
- (2) Po prejemu vloge pristojni organ najpozneje štirinajst dni v primeru obratov, ki se nahajajo na namenskih območjih, in en mesec v primeru obratov, ki se nahajajo zunaj namenskih območij, potrdi vlogo ali, če razvijalec ni poslal vseh zahtevanih informacij za obdelavo vloge, pozove razvijalca, naj v štirinajstih

dneh od prejema te zahteve predloži popolno vlogo. Če razvijalec v navedenem roku ne predloži popolne vloge, lahko pristojni organ pisno zavrne vlogo. V primeru zavrnitve pristojni organ svojo odločitev utemelji. Razvijalec lahko po taki zavrnitvi kadar koli ponovno predloži novo vlogo. Za datum začetka postopka izdaje dovoljenja se šteje datum, ko pristojni organ potrdi veljavnost vloge.

- (3) Države članice vzpostavijo ali imenujejo eno ali več kontaktnih točk. Te kontaktne točke vložnika na njegovo zahtevo usmerjajo in mu pomagajo pri celotnem upravnem postopku predložitve vlog za izdajo dovoljenj in izdaje dovoljenj. Od vložnika se ne zahteva, da v celotnem postopku stopi v stik z več kot eno kontaktno točko. Kontaktna točka vložnika na pregleden način vodi skozi upravni postopek predložitve vlog za izdajo dovoljenj, vključno z okoljskimi fazami, vse do faze, ko pristojni organi na koncu postopka izdajo eno ali več odločitev, vložniku zagotavlja vse potrebne informacije in po potrebi vključi druge upravne organe. Kontaktna točka zagotovi izpolnitev rokov za postopke izdaje dovoljenj, določene v tej direktivi. Vložniki smejo ustrezne dokumente predložiti v digitalni obliki. Države članice do [2 leti od začetka veljavnosti] zagotovijo, da se vsi postopki izvajajo v elektronski obliki.
 - (4) Kontaktna točka da na voljo (tudi prek spleta) priročnik o postopkih za razvijalce obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki posebej obravnava tudi majhne projekte in projekte samooskrbovalcev z energijo iz obnovljivih virov. V informacijah na spletu se navede kontaktna točka, ki je relevantna za vložnikovo vlogo. Če ima država članica več kot eno kontaktno točko, se v informacijah na spletu navede kontaktna točka, ki je relevantna za vložnikovo vlogo.
 - (5) Države članice zagotovijo, da vložniki zlahka dostopajo do enostavnih postopkov za reševanje sporov v zvezi s postopkom izdaje dovoljenj in izdajo dovoljenj za gradnjo in delovanje obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, med drugim tudi do mehanizmov za alternativno reševanje sporov, kjer je to ustrezno.
 - (6) Roki iz členov 16a, 16b in 16c se uporabljajo brez poseganja v sodne pritožbe, pravna sredstva in druge postopke pred sodiščem ter v mehanizme za alternativno reševanje sporov, vključno s pritožbenimi postopki, zunajsodnimi pritožbami in pravnimi sredstvi, pri čemer se lahko podaljšajo za čas trajanja takih postopkov.
 - (7) Države članice zagotovijo, da se za upravne in sodne pritožbe v okviru projekta za razvoj obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ali z njim povezane priključitve na omrežje, vključno s tistimi, ki so povezane z okoljskimi vidiki, uporabi najhitrejši upravni in sodni postopek, ki je na voljo na ustrezni nacionalni, regionalni in lokalni ravni.“;
- (7) vstavi se naslednji člen 16a:

„Člen 16a

Postopek izdaje dovoljenj na namenskih območjih za obnovljive vire energije

- (1) Države članice zagotovijo, da postopek izdaje dovoljenj iz člena 16(1) za projekte na namenskih območjih za obnovljive vire energije ne traja dlje od enega leta. Kadar je ustrezno utemeljeno na podlagi izrednih okoliščin, se

lahko to enoletno obdobje podaljša za obdobje do treh mesecev. V takem primeru države članice jasno obvestijo razvijalca o izrednih okoliščinah, zaradi katerih je bilo podaljšanje upravičeno.

- (2) Postopek izdaje dovoljenj za nadomestitev stare zmogljivosti v obratih z novo ter za nove obrate, katerih zmogljivost za proizvodnjo električne energije ne presega 150 kW, objekte za skladiščenje energije na isti lokaciji in njihovo priključitev na omrežje, ki se nahajajo na namenskih območjih za obnovljive vire energije, ne traja dlje od šestih mesecev. Kadar je ustrezno utemeljeno na podlagi izrednih okoliščin, na primer zaradi nujnih varnostnih razlogov v primeru, ko projekt v zvezi z nadomestitvijo stare zmogljivosti z novo bistveno vpliva na omrežje ali osnovno zmogljivost, velikost ali delovanje obrata, se to enoletno obdobje lahko podaljša za obdobje do treh mesecev. Države članice jasno obvestijo razvijalca projekta o izrednih okoliščinah, zaradi katerih je podaljšanje upravičeno.
- (3) Brez poseganja v odstavka 4 in 5, z odstopanjem od člena 4(2) Direktive 2011/92/EU in Priloge II, točke 3(a), (b), (d), (h), (i) in točka 6(c) samostojno ali v povezavi s točko 13(a) navedene direktive, kolikor to zadeva projekte na področju energije iz obnovljivih virov, so nove vloge za obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, razen kurilnih naprav na biomaso, vključno z nadomestitvijo stare zmogljivosti v obratih z novo, na že določenih namenskih območjih za obnovljive vire energije z zadevno tehnologijo, objekte za skladiščenje energije na isti lokaciji in njihovo priključitev na omrežje izvzete iz zahteve po izvedbi namenske presoje vplivov na okolje na podlagi člena 2(1) Direktive 2011/92/EU, če so ti projekti skladni s pravili in ukrepi, določenimi v skladu s členom 15c(1), točka (b). Izvzetje od uporabe Direktive 2011/92/EU zgoraj ne velja za projekte, ki bodo verjetno pomembno vplivali na okolje v drugi državi članici, ali če tako zahteva država članica, ki bo verjetno pomembneje prizadeta, kot je določeno v členu 7 navedene direktive.

Z odstopanjem od člena 6(3) Direktive 92/43/EGS se za obrate iz prvega pododstavka ne izvede presoja njihovih vplivov na območja Natura 2000.

- (4) Pristojni organi držav članic izvedejo pregled vlog iz odstavka 3. Cilj takega pregleda je ugotoviti, ali bo kateri od takih projektov zelo verjetno povzročil znatne nepredvidene škodljive vplive glede na okoljsko občutljivost geografskih območij, na katerih so locirani, ki niso bili ugotovljeni med okoljsko presojo načrta ali načrtov za določitev namenskih območij za obnovljive vire energije, opravljeno v skladu z Direktivo 2001/42/ES in, če je ustrezno, Direktivo 92/43/EGS. Pregled, ki se opravi za nadomestitev stare zmogljivosti v projektih z novo, je omejen na morebitne vplive, ki so posledica spremembe ali razširitve glede na prvotni projekt.

Za namene takega pregleda razvijalec projekta zagotovi informacije o značilnostih projekta, o njegovi skladnosti s pravili in ukrepi, opredeljenimi v skladu s členom 15c(1), točki (b) in (c), za določeno namensko območje, o morebitnih dodatnih ukrepih, sprejetih v okviru projekta, in o tem, kako ti ukrepi obravnavajo vplive na okolje. Tak pregled se zaključi v 30 dneh od datuma predložitve vlog za nove obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, razen vlog za obrate, katerih zmogljivost za proizvodnjo električne

energije ne presega 150 kW. Za take obrate in za nove vloge za nadomestitev stare zmogljivosti v obratih z novo se faza pregleda zaključi v 15 dneh.

- (5) Po postopku pregleda se vloge iz odstavka 3 odobrijo z okoljskega vidika, ne da bi bila za to potrebna izrecna odločitev pristojnega organa, razen če pristojni organ sprejme upravno odločitev, ki je ustrezno obrazložena in temelji na jasnih dokazih, da bo določen projekt zelo verjetno povzročil znatne nepredvidene škodljive vplive glede na okoljsko občutljivost geografskega območja, na katerem je lociran, ki jih ni mogoče ublažiti z ukrepi, ki so bili opredeljeni v načrtu ali načrtih za določitev namenskih območij ali ki jih je za projekt predlagal razvijalec. Taka odločitev se objavi. Za take projekte se v šestih mesecih po odločitvi na podlagi pregleda opravi presoja v skladu z Direktivo 2011/92/ES in, če je ustrezno, presoja na podlagi člena 6(3) Direktive 92/43/EGS.
- (6) Če v postopku izdaje dovoljenj za vloge iz odstavkov 1 in 2 ustrezni upravni organi ne odgovorijo v določenem roku, se določeni upravni koraki štejejo za odobrene, razen v primerih, kadar se za določen projekt opravi presoja vplivov na okolje v skladu z odstavkom 5. Vse posledične odločitve se objavijo.“;
- (8) vstavi se naslednji člen 16b:

„Člen 16b

Postopek izdaje dovoljenj zunaj namenskih območij za obnovljive vire energije

- (1) Države članice zagotovijo, da postopek izdaje dovoljenj iz člena 16(1) ne traja dlje od dveh let za projekte zunaj namenskih območij za obnovljive vire energije. Kadar je ustrezno utemeljeno na podlagi izrednih okoliščin, se lahko to dveletno obdobje podaljša za obdobje do treh mesecev. V takem primeru države članice jasno obvestijo razvijalca o izrednih okoliščinah, zaradi katerih je bilo podaljšanje upravičeno.
- (2) Če se na podlagi Direktive 2011/92/EU ali Direktive 92/43/EGS zahteva okoljska presoja, se opravi v enotnem postopku, ki združuje vse ustrezne presoje za zadevni projekt. Kadar je potrebna kakršna koli taka presoja vplivov na okolje, pristojni organ ob upoštevanju informacij, ki jih je predložil razvijalec, izda mnenje o obsegu in natančnosti informacij, ki jih mora razvijalec vključiti v poročilo o presoji vplivov na okolje, pri čemer se obseg naknadno ne razširja. Kadar so bili v okviru posameznih projektov sprejeti ustrezni blažilni ukrepi, se morebitno ubijanje ali vznemirjanje vrst, zavarovanih na podlagi člena 12(1) Direktive 92/43/EGS in člena 5 Direktive 2009/147/ES, ne šteje za namerno. Kadar učinkovitost novih blažilnih ukrepov za kar največjo preprečitev ubijanja ali vznemirjanja vrst, zavarovanih na podlagi Direktive Sveta 92/43/EGS in Direktive 2009/147/ES, ali morebitnih drugih vplivov na okolje ni bila obširno preizkušena, lahko države članice dovolijo njihovo uporabo za enega ali več pilotnih projektov za omejeno časovno obdobje, pod pogojem, da se učinkovitost takih ukrepov skrbno spremlja ter da se v primeru njihove dokazane neučinkovitosti nemudoma sprejmejo ustrezni ukrepi. Postopek izdaje dovoljenj za nadomestitev stare zmogljivosti v projektih z novo ter za nove obrate, katerih zmogljivost za proizvodnjo električne energije ne presega 150 kW, objekte za skladiščenje energije na isti lokaciji in njihovo priključitev na omrežje, ki se nahajajo zunaj namenskih območij za obnovljive vire energije, ne traja dlje od

enega leta, vključno z okoljskimi presojami, če se zahtevajo z ustrezno zakonodajo. Kadar je ustrezno utemeljeno na podlagi izrednih okoliščin, se lahko to enoletno obdobje podaljša za obdobje do treh mesecev. Države članice jasno obvestijo razvijalce o izrednih okoliščinah, zaradi katerih je bilo podaljšanje upravičeno.

Države članice olajšajo nadomestitev stare zmogljivosti z novo v projektih, lociranih zunaj namenskih območij, tako da zagotovijo, da je, če se na podlagi okoljske zakonodaje Unije za projekt zahteva okoljska presoja, taka presoja omejena na morebitne vplive, ki so posledica spremembe ali razširitve glede na prvotni projekt. “;

- (9) vstavi se naslednji člen 16c:

„Člen 16c

Postopek izdaje dovoljenj za postavitve opreme za proizvodnjo sončne energije v umetnih zgradbah

- (1) Države članice zagotovijo, da postopek izdaje dovoljenj iz člena 16(1) za postavitve opreme za proizvodnjo sončne energije, vključno s solarnimi napravami, integriranimi v stavbe, v obstoječih ali prihodnjih umetnih zgradbah, razen umetnih vodnih površin, ne traja dlje od treh mesecev, pod pogojem, da glavni namen takih zgradb ni proizvodnja sončne energije. Z odstopanjem od člena 4(2) Direktive 2011/92/EU in Priloge II, točka 3(a) in (b), samostojno ali v povezavi s točko 13(a) navedene direktive, je taka postavitve opreme za proizvodnjo sončne energije izvzeta iz zahteve, če je ustrezno, po izvedbi namenske presoje vplivov na okolje na podlagi člena 2(1) Direktive 2011/92/EU.“;

- (10) vstavi se naslednji člen 16d:

„Člen 16d

Prevladujoč javni interes

Države članice do [tri mesece od začetka veljavnosti], dokler ni dosežena podnebna nevtralnost, zagotovijo, da se v postopku izdaje dovoljenj za načrtovanje, izgradnjo in obratovanje obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, njihovo priključitev na omrežje in samo povezano omrežje ter sredstva za skladiščenje domneva, da so v prevladujočem javnem interesu ter služijo javnemu zdravju in varnosti, pri usklajevanju pravnih interesov v posameznih primerih za namene člena 6(4) in člena 16(1)(c) Direktive 92/43/EGS, člena 4(7) Direktive 2000/60/ES in člena 9(1)(a) Direktive 2009/147/ES.“.

Člen 2

Sprememba Direktive 2010/31/EU

Direktiva 2010/31/EU se spremeni:

- (1) vstavi se naslednji člen 9a:

„Člen 9a
Sončna energija v stavbah

Države članice zagotovijo, da so vse nove stavbe zasnovane tako, da se optimizira njihov potencial za proizvodnjo sončne energije na podlagi sončnega obsevanja lokacije, kar omogoča poznejšo stroškovno učinkovito namestitev tehnologij sončne energije.

Države članice zagotovijo postavitve primernih naprav za pridobivanje sončne energije:

- (a) do 31. decembra 2026 na vseh novih javnih in poslovnih stavbah, katerih uporabna tlorisna površina presega 250 kvadratnih metrov;
- (b) do 31. decembra 2027 na vseh obstoječih javnih in poslovnih stavbah, katerih uporabna tlorisna površina presega 250 kvadratnih metrov in
- (c) do 31. decembra 2029 na vseh novih stanovanjskih stavbah.

Države članice opredelijo in objavijo merila na nacionalni ravni za izvajanje teh obveznosti v praksi in za morebitne izjeme za določene vrste stavb v skladu z ocenjenim tehničnim in ekonomskim potencialom naprav za pridobivanje sončne energije ter značilnostmi stavb, ki jih zajema ta obveznost.“.

Člen 3
Sprememba Direktive 2012/27/EU

Direktiva 2012/27/EU se spremeni:

- (1) v členu 3 se odstavek 5 nadomesti z naslednjim:

„5. Države članice skupaj zagotovijo zmanjšanje porabe energije za vsaj 13 % v letu 2030 v primerjavi s projekcijami iz referenčnega scenarija iz leta 2020, tako da v letu 2030 končna poraba energije Unije znaša največ 750 Mtoe, poraba primarne energije Unije pa največ 980 Mtoe.“.

Člen 4
Prenos

- (1) Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s členom 1, točka (10), najpozneje do [tri mesece po začetku veljavnosti te direktive].

Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s členom 1, točke (1), (2), (3), (4), (6), (8) in (9), in členom 3, najpozneje do [eno leto po začetku veljavnosti te direktive].

Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s členom 1, točki (5) in (7), ter členom 2 najpozneje do [dve leti po začetku veljavnosti te direktive].

Komisiji nemudoma sporočijo besedilo navedenih predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

- (2) Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 5
Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 6
Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik